

Döner sermayeden yapılan fazla mesaiye engellilik indirimi uygulanması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	21253973-045-E.16021
Tarih	08.12.2020

T.C.NEVŞEHİR VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 21253973-045-E.16021

08.12.2020

Konu : Döner sermayeden yapılan fazla mesaiye engellilik indirimi uygulanması hk.

İlgi : 07/06/2020 tarihli yazınız.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eki dilekçenizde; Nevşehir ... Müdürlüğünde engelli memur olarak görev yaptığınız, ikinci derece engelliler için uygulanan vergi indiriminden yararlandığınız, maaş dışında döner sermayeden tarafınıza "*yangın fazla mesai ödemesi*" yapıldığı belirtilerek, döner sermayeden tarafınıza yapılan fazla mesai ödemesi için engelli vergi indiriminin uygulanıp uygulanmayacağı hususunda görüş talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olarak tanımlanmış olup, 62 nci maddesinde ise işverenin tanımı yapılmıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde ise hizmet erbabına ödenen ücretler ile aynı Kanunun 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 üncü ve 104 üncü maddelere göre, tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun "*Engellilik İndirimi*" başlıklı 31 inci maddesinde, çalışma gücünün asgarî % 80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabının birinci derece engelli, asgarî % 60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabının ikinci derece engelli, asgarî % 40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabının ise üçüncü derece engelli sayılacağı ve engellilik dereceleri itibariyle belirlenen aylık tutarların, hizmet erbabının ücretinden indirileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 222 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "6.1." bölümünün (13) numaralı bendinde, "*Hesaplanan sakatlık indiriminin **aylık tutarının hizmet erbabının aylık tevkifat matrahından** indirilmesi gerekmektedir.*" denilmiştir.

Diğer taraftan, 160 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklandığı üzere, Bakanlıklar, bağlı kuruluşlar ve üniversiteler ile bu kuruluşlar bünyesinde kurulmuş olan döner sermaye işletmeleri tek işveren olarak kabul edilmiştir.

27.05.2020 tarihli ve 31137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 311 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "*Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tek işveren olarak değerlendirilmesi*" başlıklı 20 nci maddesinde, "... genel yönetim kapsamında bulunan kamu idareleri ile bu idarelere bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda (ticaret şirketleri hariç) çalışan personelin, yıl içerisinde bu kapsamdaki diğer kurum ve kuruluşlardan da ücret alması veya bu kapsamdaki diğer bir kurum ve kuruluşa nakil olması durumunda, elde ettikleri ücretler tek işverenden alınan ücret olarak değerlendirilecektir." açıklaması yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalara göre, tarafınıza yapılan maaş ödemeleri ile çalıştığınız müdürlüğün döner sermayesinden "*yangın fazla mesai ödemesi*" olarak yapılan ödemelerin tek işverenden yapılan ücret ödemesi olarak kabul edilmesi ve aynı döneme ait maaş ödemesi ve mesai ödemesi toplamına ilişkin kümülatif gelir vergisi matrahınıza engellilik indiriminin bir kez uygulanması gerekmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026